

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: Dipl. Ing. K. – E.C.**, nar...., bytem ..., *zastoupeného JUDr. Petrem Haluzou, advokátem, se sídlem Praha 9, Poříčská 2082/41*, proti **žalovanému: Státní pozemkový úřad**, se sídlem Praha 3, Husinecká 1024/11a, *zastoupenému JUDr. Martinem Páskem, Ph.D., advokátem, se sídlem Praha 1, Opletalova 1284/37*, za účasti *osob zúčastněných na řízení: 1. Karlovarský kraj, se sídlem Karlovy Vary, Závodní 353/88, 2. Vojenské lesy a statky ČR, s. p., se sídlem Praha 6, Pod Juliskou 1621/5, 3. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem Praha 2, Rašínovo nábřeží 390/42, 4. Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci, se sídlem Praha 6, Třanovského 622/11, zastoupen JUDr. Janem Rudolfem, advokátem, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 583/15*, v řízení o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356608/2015, ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 365605/2015, ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356611/2015, a ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356619/2015,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356608/2015, a rozhodnutí Státního pozemkového úřadu-Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 27. 3. 2015, čj. SPU 140607/2015/129/Lou, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 365605/2015, a rozhodnutí Státního pozemkového úřadu-Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 170397/2015/129/Lou, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- III. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356611/2015, a rozhodnutí Státního pozemkového úřadu-Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 169298/2015/129/Lou, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

- IV. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356619/2015, a rozhodnutí Státního pozemkového úřadu-Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 170574/2015/129/Lou, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- V. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 45 314 Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Haluzy, advokáta, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- VI. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

[I] Předmět řízení

Žalobce se žalobou ze dne 7. 9. 2015, Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „*krajský soud*“) doručenou dne 8. 9. 2015, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356608/2015 (dále též jen „*napadené rozhodnutí I*“), kterým žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil usnesení Státního pozemkového úřadu-Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj (dále též jen „*prvoinstanční správní orgán*“ nebo „*krajský pozemkový úřad*“) ze dne 27. 3. 2015, čj. SPU 140607/2015/129/Lou [ve výroku rozhodnutí nesprávně označené ze dne 16. 4. 2015, čj. 68571/2015/129/Lou] (dále též jen „*prvoinstanční rozhodnutí I*“). Prvoinstančním rozhodnutím I bylo z moci úřední podle § 100 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*správní řád*“) obnoveno řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí ze dne 16. 4. 2012, čj. 68571/2012-MZE-130724, které nabylo právní moci dne 18. 4. 2012 a jímž bylo rozhodnuto dle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon č. 229/1991 Sb.*“), tak, že žalobce je vlastníkem části majetku v k. ú. Velichov v tomto rozhodnutí blíže specifikovaném. Účastníky původního řízení byli žalobce, Karlovarský kraj a Pozemkový fond České republiky. Žaloba byla zaevidována pod sp. zn. 30 A 114/2015.

Žalobce se žalobou ze dne 7. 9. 2015, krajskému soudu doručenou dne 8. 9. 2015, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 365605/2015 (dále též jen „*napadené rozhodnutí II*“), kterým žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil usnesení Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 170397/2015/129/Lou (dále též jen „*prvoinstanční rozhodnutí II*“). Prvoinstančním rozhodnutím II bylo z moci úřední podle § 100 odst. 3 správního řádu obnoveno řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí ze dne 7. 5. 2012, čj. 82145/2012-MZE-130724, které nabylo dne 11. 5. 2012 právní moci, jímž bylo rozhodnuto dle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. tak, že žalobce je vlastníkem části majetku v k. ú. Velichov v tomto rozhodnutí blíže specifikovaném. Účastníky původního řízení byli žalobce, Vojenské lesy a statky ČR, s. p., obec Velichov a Pozemkový fond České republiky. Žaloba byla zaevidována pod sp. zn. 30 A 115/2015.

Žalobou ze dne 7. 9. 2015, krajskému soudu doručenou dne 8. 9. 2015, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356611/2015 (dále též jen „*napadené rozhodnutí III*“), kterým žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil usnesení Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 169298/2015/129/Lou (dále též jen „*prvoinstanční rozhodnutí III*“). Prvoinstančním rozhodnutím III bylo z moci úřední podle § 100 odst. 3 správního řádu obnoveno řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí ze dne 24. 4. 2012, čj. 76785/2012-MZE-130724, které nabylo dne 27. 4. 2012 právní moci, jímž bylo rozhodnuto dle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. tak, že žalobce je vlastníkem části majetku v k. ú. Velichov v tomto rozhodnutí blíže specifikovaném. Účastníky původního řízení byli žalobce, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a Pozemkový fond České republiky. Žaloba byla zaevidována pod sp. zn. 57 A 110/2015.

Žalobou ze dne 7. 9. 2015, krajskému soudu doručenou dne 8. 9. 2015, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356619/2015 (dále též jen „*napadené rozhodnutí IV*“), kterým žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil usnesení Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 170574/2015/129/Lou (dále též jen „*prvoinstanční rozhodnutí IV*“). Prvoinstančním rozhodnutím IV bylo z moci úřední podle § 100 odst. 3 správního řádu obnoveno řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí ze dne 21. 5. 2012, čj. 84582/2012-MZE-130724, které nabylo dne 25. 5. 2012 právní moci, jímž bylo rozhodnuto dle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. tak, že žalobce je vlastníkem části majetku v k. ú. Velichov v tomto rozhodnutí blíže specifikovaném. Účastníky původního řízení byli žalobce, Státní statek Jeneč, s. p. v likvidaci, obec Velichov a Pozemkový fond České republiky. Žaloba byla zaevidována pod sp. zn. 57 A 111/2015.

Usneseními krajského soudu ze dne 18. 12. 2015, čj. 30 A 115/2015-24, čj. 57 A 110/2015-21, a čj. 57 A 111/2015-22, byly žaloby spojeny ke společnému projednání se žalobou vedenou pod sp. zn. 30 A 114/2015, pod kteroužto spisovou značkou byly všechny žaloby nadále vedeny.

Usnesením krajského soudu ze dne 29. 1. 2016, čj. 30 A 114/2015-32, byly žaloby odmítnuty, neboť krajský soud byl, v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, toho názoru, že v dané věci mělo být rozhodnuto v občanském soudním řízení. Současně poučil žalobce ve smyslu § 46 odst. 2 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*s. ř. s.*“ nebo „*soudní řád správní*“), že je ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení oprávněn podat žalobu k okresnímu soudu. Usnesení nabylo právní moci dne 29. 2. 2016.

Žalobce podal dne 14. 3. 2017 proti usnesení krajského soudu ze dne 29. 1. 2016, čj. 30 A 114/2015-32, kasační stížnost. Kasační stížnost byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2016, čj. 7 As 43/2016-16, zamítnuta.

Současně žalobce podal k Okresnímu soudu v Karlových Varech (dále též jen „*okresní soud*“) opět čtyři samostatné žaloby proti shora označeným rozhodnutí žalovaného vedené pod sp. zn. 11 C 64/2016, 41 C 79/2016, 17 C 64/2016 a 18 C 80/2016.

Okresní soud v Karlových Varech se v případě všech žalob obrátil na zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon č. 131/2002 Sb.*“), aby rozhodl spor o pravomoc mezi krajským soudem a Nejvyšším správním soudem na straně jedné a okresním soudem na straně druhé. U zvláštního senátu byly návrhům přiděleny sp. zn. Konf 9/2016, Konf 10/2016, Konf 11/2016 a Konf 27/2017.

Usnesením zvláštního senátu ze dne 15. 2. 2017, čj. Konf 9/2016-6, bylo rozhodnuto tak, že příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 17 C 64/2016, o žalobě proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356611/2015, je soud ve správním soudnictví (výrok I.); usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 1. 2016, čj. 30 A 114/2015-32, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2016, čj. 7 As 43/2016-16, se v tomto rozsahu zrušují (výrok II.).

V odůvodnění zvláštní senát konstatoval, že krajský soud bude pokračovat v řízení o žalobě podané dne 8. 9. 2015, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356611/2015.

Usnesením zvláštního senátu ze dne 27. 4. 2017, čj. Konf 10/2016-15, bylo rozhodnuto tak, že příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 41 C 79/2016, o žalobě proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356608/2015, je soud ve správním soudnictví. V odůvodnění zvláštní senát konstatoval, že krajský soud bude pokračovat v řízení o žalobě podané dne 8. 9. 2015, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356608/2015.

Usnesením zvláštního senátu ze dne 29. 5. 2017, čj. Konf 11/2016-8, bylo rozhodnuto tak, že příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 11 C 64/2016, o žalobě proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 365605/2015, je soud ve správním soudnictví. V odůvodnění zvláštní senát opět konstatoval, že krajský soud bude pokračovat v řízení o žalobě podané dne 8. 9. 2015, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 365605/2015.

Usnesením zvláštního senátu ze dne 19. 12. 2017, čj. Konf 27/2017-22, bylo rozhodnuto tak, že příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 18 C 80/2016, o žalobě proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356619/2015, je soud ve správním soudnictví. V odůvodnění zvláštní senát opět konstatoval, že krajský soud bude pokračovat v řízení o žalobě podané dne 8. 9. 2015, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356619/2015.

Vzhledem k rozhodnutím zvláštního senátu obživo u krajského soudu řízení vedené pod sp. zn. 30 A 114/2015 o žalobcových žalobách.

[III] Žaloby

Žalobce stran napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, čj. SPU 356608/2015, konstatoval, že rozhodnutí, jež žalovaný výše uvedeným rozhodnutím potvrdil, neexistuje. Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Karlovarský kraj, v této věci nikdy nevydal rozhodnutí čj. SPU 68571/2015/129/Lou ze dne 16. 4. 2015. Takové rozhodnutí neexistuje. Žalobce svým odvoláním napadl rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj, čj. SPU 140607/2015/129/Lou ze dne 27. 3. 2015. O tomto rozhodnutí však žalovaný nikdy nerozhodl. Žalobce však z opatrnosti, pokud by se soud domníval, že mohlo jít o chybu v psaní, podal předmětnou žalobu.

V dalším textu obsahují všechny žalobcem podané žaloby totožné námitky. Žalobce sdělil, že důvodem pro vydání rozhodnutí o obnově řízení správním orgánem prvního stupně byly, dle odůvodnění rozhodnutí, informace uvedené ve sdělovacích prostředcích a dále informace poskytnuté správnímu orgánu Útvarem odhalování korupce a finanční kriminality, především usnesení tohoto útvaru čj. OKFK-625-89/TČ-2013-252001 ze dne 30. 6. 2014. Další uváděné důvody (listiny), jež jsou zmíněny v citovaném usnesení, jsou z hlediska rozhodování o obnově řízení zcela irelevantní.

Žalobce v odvolání proti rozhodnutím správního orgánu prvního stupně mimo jiné uvedl, že rozhodnutí flagrantním způsobem nerespektují platnou právní úpravu, jde o účelová rozhodnutí vydaná bez právního důvodu a tato rozhodnutí výrazně zasahují do majetkových práv žalobce. Žalobce dovodil, že jde o nezákonná rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

V odůvodnění napadených rozhodnutí žalovaný jako správní orgán druhého stupně (odvolací orgán) úvodem konstatuje, že *„odvolateli je třeba přisvědčit, že většina skutečností uváděných v prvoinstančním rozhodnutí jako důvody pro obnovu řízení sama o sobě neobstojí“*. Dále pak uvedl, že *„nelze předjímat rozhodnutí soudu ohledně toho, zda vydáním výše cit. rozhodnutí se obviněné bývalé pracovnice MHMP PhDr. I.O. a Mgr. I.S. (správně M., pozn. žalobce) dopustily trestného činu. Zpráva ze sdělovacích prostředků pak také nemůže být důvodem pro obnovu řízení.“* Žalovaný tedy uznal argumenty žalobce a dal mu za pravdu.

V následujícím odstavci však naprosto nelogicky konstatuje, že novem je sdělení obvinění a konstatuje, že s největší pravděpodobností byl spáchán trestný čin. Jde tedy o úvahu žalovaného zcela nesrozumitelnou a nelogickou, navíc věcně špatnou a popírající předchozí tvrzení.

Dalším nekvalifikovaným a nesrozumitelným závěrem žalovaného je, že dle jeho názoru nemohla být J.C. občankou Československé republiky, nýbrž Československé socialistické republiky, neboť zemřela v roce 1965. Tak toto netvrdil ani správní orgán prvního stupně. K tomu žalobce uvádí, že ve věci státního občanství se postupovalo podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé nebo maďarské. Rozhodnutí správního orgánu má pak charakter deklaratorní, když tento dekret je pro takové rozhodování hmotněprávním

předpisem. Podle citovaného dekretu pak až do rozhodnutí o státním občanství zůstávalo občanství těchto osob zachováno.

Žalovaný jako odvolací správní orgán zcela pominul právní argumentaci žalobce, který uváděl, že nejsou naplněny věcné požadavky správního řádu na připuštění obnovy řízení [tj. důvody podle § 101 odst. 1 písm. a) nebo b) správního řádu], a tudíž není možný postup podle § 101 odst. 3 správního řádu. Skutečnost, že bylo účelově sděleno obvinění dvěma bývalým pracovním MHMP za údajně nesprávné rozhodnutí, které učinily před patnácti lety, rozhodně není takovým důvodem. Navíc se jedná o bezprecedenční kriminalizaci správního rozhodování.

Žalobce uvedl, že výsledek trestního řízení však není způsobilý sám o sobě změnit rozhodnutí ve správním řízení, jímž bylo rozhodnuto o státním občanství (např. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. února 2015, čj. 55 Co 525/2014).

Obdobně, byť obšírněji, judikoval i jiný soud, když uvedl, že „*trestní odpovědnost uvedených stíhaných osob je jinou záležitostí, než rozhodnutí v uvedené správní věci, které i při případném odsouzení jmenovaných osob zůstane nedotčeno, jako rozhodné a závazné při řešení uvedené otázky. Jinak řečeno, trestní stíhání obou jmenovaných i v případě shledání jejich viny ve vazbě na uvedený trestný čin, navíc dosud neskončené, není skutečností (rozhodnutím nebo důkazem), pro které je s to pro uvedeného účastníka přivodit příznivější rozhodnutí ve věci. Vedeným trestním řízením samozřejmě nebude prokázáno, že paní J.C. nebyla v době své smrti občanskou Československé republiky, sledované rozhodnutí, byť by bylo příp. vydáno v rozporu s tehdy platnými právními předpisy, zůstane nezměněno.*“ (usnesení Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 24. 3. 2015, čj. 6 C 299/2003, dosud nepravomocné).

Je tedy jen logické, že pouhé sdělení obvinění dotčeným pracovním MHMP nemůže být důvodem k obnově řízení. Ostatně, obdobně judikoval i Nejvyšší správní soud ve věci sp. zn. 3 As 16/2004 ze dne 19. 10. 2004, když uvedl, že „*podmínkou pro povolení obnovy řízení podle ust. § 62 odst. 1 písm. e) správního řádu je existence pravomocného rozhodnutí o spáchání trestného činu, jímž bylo dosaženo vydání rozhodnutí, ohledně něhož je obnova řízení navrhována. Pouhé podezření ze spáchání trestného, popř. skutečnost, že určitá osoba byla obžalována pro spáchání trestného činu, důvodem pro obnovu řízení podle tohoto ustanovení není.*“.

Dotčené rozhodnutí MHMP zůstane i nadále beze změny, tedy platné a závazné pro ostatní správní a soudní orgány. Tato skutečnost je ostatně odvolacímu správnímu orgánu dostatečně známa ze stanoviska MHMP adresovanému ústřední ředitelce SPÚ k její intervenci v této věci, kde se konstatuje, že dotčené rozhodnutí o státním občanství J.C. by nešlo změnit, neboť se jedná o tzv. statusovou věc.

Správní orgán prvního stupně žádné jiné nové skutečnosti či důkazy neuvádí, což samozřejmě znamená, že není naplněna podmínka § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu a není možný postup podle § 100 odst. 3 téhož zákona. Navíc tomuto správnímu orgánu vůbec nepřísluší tuto otázku posuzovat, neboť pro něj je závazné pravomocné rozhodnutí jiného správního orgánu o státním občanství.

V rovině skutkové lze tedy uzavřít, že zde žádná dříve neznámá skutečnost nebo důkaz, které existovaly v době původního řízení a které účastník (správní orgán) nemohl v původním řízení uplatnit a jež by mu byly ku prospěchu, není [§ 100 odst. 1 písm. a) správního řádu]. Rovněž tak zde není žádné rozhodnutí, které by bylo zrušeno či změněno a které by bylo podkladem pro rozhodnutí v řízení, které má být obnoveno [§ 100 odst. 1 písm. b) správního řádu].

Je zřejmé, že nejsou naplněny věcné požadavky správního řádu na obnovení řízení, a tudíž není možný ani postup správního orgánu podle § 100 odst. 3 správního řádu, tj. rozhodnout z moci úřední o obnovení řízení. Ostatně, správní orgán zde nesplnil ani podmínku veřejného zájmu. Jak bylo výše uvedeno, správní orgán neuvedl žádnou novou skutečnost, která by odůvodňovala obnovu řízení (takovou skutečností jistě nejsou novinové články a ani sdělení obvinění určité osobě). Naopak není ve veřejném zájmu postup správního orgánu, který flagrantním způsobem nerespektuje platnou právní úpravu a účelově vydává rozhodnutí a bez právního důvodu výrazně zasahuje do majetkových práv oprávněné osoby. Z hlediska právní jistoty správního rozhodování je takové jednání správního orgánu nepřipustné. Jde o nezákonné rozhodnutí správního orgánu.

Žalobce závěrem soudu sděluje, že údajný důvod pro obnovu řízení pominul, neboť Obvodní soud pro Prahu 1 zastavil trestní stíhání obou bývalých zaměstnankyň Magistrátu hl. m. Prahy a Městský soud v Praze jako soud odvolací zamítl stížnost Státního zastupitelství pro Prahu 1 proti tomuto rozhodnutí a potvrdil je jako věcně správné.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobám

Žalovaný se k žalobám vyjádřil v podání ze dne 20. 12. 2017. Dle jeho názoru nebyl žalobce napadenými rozhodnutími zkrácen na právech přímo nebo v důsledku porušení práv v předcházejícím řízení. V případě napadených rozhodnutí nejde o úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují žalobcova práva nebo povinnosti, tedy rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2007, čj. 5 As 13/2006-52, byl formulován a odůvodněn závěr, že „[...] je-li povolena nebo nařízena obnova řízení ohledně opravňujícího rozhodnutí (např. souhlas, schválení, povolení, koncese), dochází tu k zásahu do práva oprávněného subjektu, spočívajícímu v tom, že oprávněný od právní moci povolení nebo nařízení obnovy nemůže takové právo vykonávat, jeho činnost se stává protiprávní. / Proto v takových případech při podání žaloby bude podmínka zásahu do práva ve smyslu § 65 splněna a žalobní legitimace tu bude dána. / Tyto závěry se ale neuplatní tam, kde povolení či nařízení obnovy nemá odkladný účinek ze zákona ve smyslu § 63 odst. 5 spr. ř. z r. 1967 nebo § 100 spr. ř. z r. 2004, jinak řečeno tam, kde vykonatelnost rozhodnutí vůbec (pojmově) nepřichází v úvahu.“.

V tomto případě bylo rozhodováno o obnově řízení, ve kterých bylo podle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. rozhodnuto o vlastnickém právu žalobce k nemovitostem. Podle věty druhé § 100 odst. 6 správního řádu platí, že rozhodnutí, jímž bylo řízení obnoveno, má odkladný účinek, pokud napadené rozhodnutí nebylo dosud vykonáno, ledaže správní orgán v rozhodnutí odkladný účinek vyloučil z důvodů uvedených v § 85

odst. 2 nebo ledaže vykonatelnost nebo jiné účinky rozhodnutí již zanikly podle zvláštního zákona.

Rozhodnutí o vlastnickém právu žalobce nebyla samotnou obnovou řízení dotčena, neboť již byla vykonána tím, že podle nich byl proveden zápis v katastru nemovitostí ve prospěch žalobce jako vlastníka.

Na základě § 102 odst. 9 správního řádu bude mít nepříznivé účinky na práva žalobce případně až nové rozhodnutí vydané podle § 100 správního řádu po obnově řízení, kterým případně bude původní rozhodnutí o vlastnickém právu žalobce k nemovitostem zrušeno. Z výše uvedených důvodů má žalovaný za to, že žaloby jsou nepřijatelné dle § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s.

Ve věci samé pak lze uvést, že správní orgán prvního stupně označil za dříve neznámé skutečnosti informace uvedené v usnesení Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality, Služby kriminální policie a vyšetřování ze dne 30. 6. 2014, čj. OKFK-625-89/TČ-2013-252001, rozhodnutí Obvodního úřadu Městské části Praha 1 ze dne 10. 9. 1998, zn. 4225/98, stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 17. 8. 1998, čj. VS/2-51/5403/94, podnětu Obvodního úřadu Městské části Praha 1 ze dne 23. 2. 1999 a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, čj. 3 As 8/2006-136.

Šlo přitom o nové skutečnosti týkající se zachování státního občanství J. C. a tedy jejího postavení oprávněné osoby dle § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb.

Při obnově řízení přitom není potřeba mít jistotu, že dříve neznámé skutečnosti budou mít za následek jiné rozhodnutí správního orgánu ve věci samé. Postačí, že mohou být ku prospěchu některému z účastníků a mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Výše uvedené skutečnosti jsou v této věci relevantní a mají přímý vztah k řešení otázky zachování státního občanství J.C.

Samotné posouzení významu a dopadu nových skutečností, které se stávají novými podklady pro vydání nového správního rozhodnutí, je třeba provést v obnoveném správním řízení. V tom je na místě uplatnit veškeré výhrady žalobce vůči významu nových skutečností. Výhrady žalobce však nemohou vést k závěru, že obnova řízení nebyla přípustná.

Podmínky pro obnovu řízení byly ve všech čtyřech žalovaných případech dány. Žaloby jsou tedy dle žalovaného rovněž nedůvodné.

Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl, popřípadě je podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl a přiznal žalované náhradu nákladů řízení.

Žalovaný své vyjádření v krátkosti doplnil podáním ze dne 10. 1. 2018, k němuž připojil důkazy (rozhodnutí o vlastnickém právu žalobce podle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. a aktuální výpis z katastru nemovitostí, ze kterých se podává, že i po rozhodnutí o obnově řízení je žalovaný i nadále vlastníkem nemovitých věcí, o jejichž

vlastnictví bylo správními rozhodnutími rozhodnuto). Dále doplnil, že odlišnými správními rozhodnutími, které však nejsou žalobou napadeny, bylo rozhodnuto o předběžných opatřeních, kterými teprve k omezení práv žalobce došlo. Z toho důvodu jsou předmětné žaloby nepřipustné dle § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s., neboť napadená rozhodnutí o obnově řízení nezaložila, nezměnila, nezrušila ani závazně neurčila žalobcova práva nebo povinnosti.

[IV] Replika

Žalobce reagoval na vyjádření žalovaného ze dne 20. 12. 2017 a 10. 1. 2018 replikou doručenou krajskému soudu dne 7. 2. 2018. V ní konstatoval, že pokud jde o žalobcem namítanou nepřipustnost žalob, není sporu o tom, že napadenými rozhodnutími žalovaného byla dotčena žalobcova právní sféra a byl zkrácen na svých právech. Ostatně, pochybnosti v tomto směru nevyslovily ani Okresní soud v Karlových Varech, Krajský soud v Plzni jako soud ve správním soudnictví, Nejvyšší správní soud či zvláštní senát Nejvyššího správního soudu. V dané věci vznikl kompetenční spor o pravomoc (věcnou příslušnost), tj. zda předmětnou věc má projednat krajský soud ve správním soudnictví nebo obecný soud (okresní) v řízení podle § 244 a násl. o. s. ř. Tento spor s definitivní platností rozhodl až zvláštní senát Nejvyššího správního soudu zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb. Ten dovodil, že v případě všech čtyř žalob lze na napadené rozhodnutí pohlížet jako na rozhodnutí procesní povahy, které řeší např. důsledky povolené obnovy řízení. Žalobu směřující proti takovému rozhodnutí, týkající se výlučně posouzení procesní otázky, by měl přezkoumat soud ve správním soudnictví. Z těchto důvodů zvláštní senát rozhodl, že *„věc týkající se přezkumu rozhodnutí pozemkového úřadu o povolení obnovy řízení, v němž bylo určeno vlastnické právo žalobce k nemovitostem podle ust. § 9 odst. 4 zákona o půdě, projedná a rozhodne soud ve správním soudnictví“*. Zvláštní senát Nejvyššího správního soudu tedy rozhodl, že příslušným je soud ve správním soudnictví a současně zrušil i všechna předchozí rozhodnutí.

Tvrzení žalovaného o nepřipustnosti žalob podle § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s. je s ohledem na výše uvedené skutečnosti zcela nepřiléhavé.

Pokud pak žalovaný uvádí, že důvodem pro rozhodnutí žalovaného o obnově řízení byly informace o trestním stíhání dvou bývalých pracovníků Magistrátu hl. m. Prahy, pak žalobce uvádí, že toto řízení je již pravomocně skončeno (bylo zastaveno). Žalobce odkazuje na judikáty uvedené již v žalobě, např. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. února 2015, sp. zn. 55 Co 525/2014, kde uvedl, že výsledek trestního řízení není způsobilý sám o sobě změnit rozhodnutí ve správním řízení, jímž bylo rozhodnuto o státním občanství, nebo usnesení Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 24. 3. 2015, sp. zn. 6 C 299/2003, který uvedl, že trestní odpovědnost stíhaných osob je jinou záležitostí než rozhodnutí v uvedené správní věci, které i při případném odsouzení jmenovaných osob zůstane nedotčeno. Obdobně judikoval i Nejvyšší správní soud ve věci sp. zn. 3 As 16/2004 ze dne 19. 10. 2004, když uvedl, že *„podmínkou pro povolení obnovy řízení podle ust. § 62 odst. 1, písm. e) správního řádu je existence pravomocného rozhodnutí o spáchání trestného činu, jímž bylo dosaženo vydání rozhodnutí, ohledně něhož je obnova řízení navrhována. Pouhé podezření ze spáchání trestného činu, popř. skutečnost, že určitá osoba byla obžalována pro spáchání trestného činu, důvodem pro obnovu řízení podle tohoto ustanovení*

není.“. Lze dovodit, že obecné soudy a i Nejvyšší správní soud zde prezentují konstantní judikaturu, kterou žalovaný nerespektuje.

Není pravdivé tvrzení žalovaného, že šlo o nové skutečnosti týkající se zachování státního občanství J.C. Jak je uvedeno výše, i případné odsouzení obou pracovníků by nemělo žádný vliv na existenci správního rozhodnutí o státním občanství J.C. Navíc jde o rozhodnutí statusové, kde jsou ze zákona vyloučeny opravné prostředky. Tak ostatně byla poučena i předsedkyně úřadu žalované, když se osobním dopisem snažila dosáhnout změny dotčeného rozhodnutí o státním občanství.

Lze tedy uzavřít, že v současné době žalovaným uváděný důvod obnovy řízení odpadl. Ostatně ani v době, kdy žalovaný rozhodl o obnově řízení, nebyl zde žádný relevantní důvod, který by povolení obnovy opodstatňoval (viz v podrobnostech žaloby).

Pokud jde o předběžná opatření, pak platí, že odpadne-li v průběhu dalšího řízení důvod, pro který bylo předběžné opatření uloženo, předběžné opatření správní orgán zruší. I zde platí, že odpadl důvod, pro který bylo předběžné opatření uloženo (pravomocné skončení trestního stíhání). Ani v tomto případě však žalovaný předběžná opatření, která byla vydána v návaznosti na rozhodnutí o obnově řízení, nezrušil.

Žalobce i nadále trval na žalobách a navrhoval, aby soud rozhodnutí žalovaného o obnově řízení zrušil a přiznal žalobci náklady řízení.

[V] Duplika

Žalovaný k replice zaslal krajskému soudu další vyjádření ze dne 13. 3. 2018, v němž uvedl, že pokud jde o nepřipustnost žalob dle § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s. opomíjí žalobce, že rozhodování o příslušnosti soudů ve správním soudnictví či soudů v občanském soudním řízení předchází pozdějšímu rozhodování o přípustnosti žaloby, které je již rozhodováním soudu ve správním soudnictví (soud v občanském soudním řízení by s. ř. s. nemohl aplikovat).

Rozhodování zvláštního senátu zřízeného zákonem č. 131/2002 Sb. tedy nemá za následek potvrzení přípustnosti žalob podle s. ř. s. Kompetenční spor může být rozhodnut i ve věci, v níž se posléze žaloba ukáže jako nepřipustná. Například pokud by se po ukončení kompetenčního sporu ukázalo, že žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, samotný kompetenční spor by neučinil žalobu přípustnou [v protikladu k § 68 písm. a) s. ř. s.].

Totéž platí pro nepřipustnost žaloby z důvodu, že se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle s. ř. s. vyloučeno [dle § 68 písm. e) s. ř. s.].

Žalobce sice uvádí, že žalobami napadenými rozhodnutími (o obnově řízení z moci úřední) byla dotčena jeho právní sféra a byl zkrácen na svých právech. Nevyložil však, o jaká práva má jít a jakým konkrétním způsobem byl případně na těchto právech zkrácen. Nemůže jít přitom o obavy výlučně procesního charakteru, spočívající v možnosti vydání

nového rozhodnutí podle § 102 odst. 9 správního řádu, neboť neexistuje žádné právo nečelit správnímu řízení.

Žalovaný opakuje, že žalobce zejména nebyl nijak zkrácen na svém vlastnickém právu k nemovitostem v k. ú. Velichov. Žalobcem napadená správní rozhodnutí tak nejsou „rozhodnutími“ ve smyslu legislativní zkratky dle § 65 odst. 1 s. ř. s.

Pakliže žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2015, sp. zn. 3 As 16/2004, pomíjí, že o obnově řízení z moci úřední nebylo rozhodnuto podle § 100 odst. 4 správního řádu z důvodu, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem, nýbrž podle § 100 odst. 3 ve spojení s § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu z důvodu že (i) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti, které existovaly v době původního řízení a které nemohly být v původním řízení uplatněny, přičemž (ii) tyto skutečnosti mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování a (iii) na novém řízení veřejný zájem.

Argumentace žalobce se tedy míjí s odůvodněním napadených rozhodnutí o obnově řízení z moci úřední, neboť ta nejsou odůvodněna tím, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem (o kterém by případně mělo být pravomocně rozhodnuto).

[VI] Posouzení věci krajským soudem

Řízení ve správním soudnictví je upraveno soudním řádem správním.

Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Soud dospěl k závěru, že **žaloby jsou důvodné.**

Soud považuje za významné se v první řadě vyjádřit k možnosti přezkoumat napadená rozhodnutí postupem podle § 65 a násl. s. ř. s., když žalovaný správní orgán se stran přípustnosti přezkumu podaných žalob vyslovil tak, že by měly být ve smyslu § 68 písm. e) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s. odmítnuty (viz výše).

Soud se s tímto návrhem neztotožnil. Stěžejní argumentace pro tento názor byla vyjevena v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2007, čj. 5 As 13/2006-46 (toto i další zmíněná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou k dispozici na www.nssoud.cz), když pregnantní aplikaci závěrů z tohoto usnesení provedl pátý senát kasačního soudu v rozsudku ze dne 26. 2. 2010, čj. 5 As 12/2009-153. Tam je mj. uvedeno: „K povaze rozhodnutí, kterým byla povolena nebo z moci úřední nařízena obnova správního řízení, se v obecné rovině vyslovil rozšířený senát zdejšího soudu, a to v usnesení ze dne 26. 6. 2007, č. j. 5 As 13/2006 - 46, publikovaném pod č. 1427/2008 Sb. NSS, ve kterém vycházel z toho, že rozhodnutí správního orgánu podle § 65 odst. 1 s. ř. s. vždy zasahuje, bez

ohledu na svou formální podobu, do subjektivních práv fyzické nebo právnické osoby, ať již způsobem konstitutivním nebo deklaratorním. Při posuzování otázky, zda také rozhodnutí, jímž se obnova řízení nařizuje či povoluje, je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., je tedy třeba vždy zkoumat, zda tu jsou nějaká práva, do nichž takové rozhodnutí zasahuje či zasáhnout může. V této souvislosti se pak rozšířený senát zabýval odkladným účinkem rozhodnutí o nařízení (povolení) obnovy řízení. Rozšířený senát vycházel z ustanovení § 63 odst. 5 správního řádu č. 71/1967 Sb., které se vztahovalo na jím posuzovanou věc a podle něhož má rozhodnutí o povolení obnovy odkladný účinek, pokud napadené rozhodnutí nebylo dosud vykonáno. Rozšířený senát ovšem výslovně konstatoval, že obdobné ustanovení obsahuje i nový správní řád v § 100 odst. 6, podle něhož rozhodnutí, jímž bylo řízení obnoveno, má odkladný účinek, pokud napadené rozhodnutí nebylo dosud vykonáno, ledaže správní orgán v rozhodnutí odkladný účinek vyloučí z obdobných důvodů jako v případě vyloučení odkladného účinku odvolání nebo ledaže vykonatelnost nebo jiné účinky rozhodnutí již zanikly podle zvláštního zákona. Z citovaného usnesení rozšířeného senátu je patrné, že jeho závěry se vztahují i na rozhodnutí o obnově řízení podle nového správního řádu. Rozšířený senát dospěl k závěru, že do práv a povinností žalobce zasahuje takové rozhodnutí o nařízení (povolení) obnovy řízení, u něhož má smysl pojmově hovořit o jeho odkladném účinku, tedy pokud se má obnova týkat řízení, v němž bylo vydáno právě rozhodnutí, jehož vykonatelnost nebo jiné právní účinky mohou být odloženy. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v této souvislosti hovoří o vykonatelnosti rozhodnutí v **širším slova smyslu** [zvýraznění provedl krajský soud], tedy nezuzuje tento pojem pouze na exekuční proveditelnost rozhodnutí ve smyslu nuceného výkonu rozhodnutím založené povinnosti. Tento pojem naopak podle rozšířeného senátu zdejšího soudu musí zahrnout i případy, „kdy subjektivní právo, rozhodnutím založené či autoritativně deklarované, vykonává subjekt práva sám ve svůj prospěch. Veřejná moc v takovém případě sama nepečuje o to, aby právo (na rozdíl od povinnosti) bylo vykonáno, ale poskytuje ochranu proti tomu, kdo by z rozhodnutí oprávněného ve výkonu jeho práva rušil“. **Proto i odkladný účinek, jenž nastane ze zákona při nařízení nebo povolení obnovy řízení, nesistuje pouze exekuční proveditelnost, tj. vykonatelnost v užším slova smyslu, ale v případech právě zmíněných zasahuje právní sféru oprávněného potud, že právo, které je dosud pod sankcí veřejné moci vykonávané, vykonávat nadále nelze. Tohoto závěru, jak rozšířený senát podotkl, se nedotýká ani skutečnost, že původní oprávnující rozhodnutí je i nadále v právní moci a bude nebo může být odstraněno teprve v rámci řízení obnoveného, a to vydáním nového rozhodnutí o věci samé** [zvýraznění provedl krajský soud]. Z těchto důvodů rozšířený senát uzavřel, že byla-li nařízena (povolena) obnova řízení, ve kterém bylo původně vydáno oprávnující rozhodnutí (např. souhlas, schválení, povolení, koncese), dochází k zásahu do práva oprávněného subjektu. **Takový zásah spočívá v tom, že oprávněný subjekt od právní moci nařízení (povolení) obnovy nemůže své právo vykonávat** [zvýraznění provedl krajský soud]. Jinými slovy, nastali s nařízením (povolením) obnovy řízení odkladný účinek, bude při případném podání žaloby podmínka „zásahu do práva“ ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. splněna a žalobní legitimace toho, do jehož práva bylo takto zasázeno, zde bude dána. Uvedené závěry se ovšem podle rozšířeného senátu neuplatní tam, kde u nařízení (povolení) obnovy řízení nepřichází odkladný účinek pojmově vůbec v úvahu. Půjde zde o případy, kdy se rozhodnutí vydané v řízení, jež má být předmětem obnovy, vůbec nevykonává (ani exekučně, ani vlastní činností účastníka řízení). Do této kategorie rozšířený senát výslovně zařadil rozhodnutí, jímž se odnímá dříve udělené oprávnění, a také tzv. „negativní“ rozhodnutí, jímž se zamítá určitá žádost účastníka řízení. Právní účinky takových rozhodnutí nastaly již jejich právní mocí, žádný další úkon k nástupu

právních účinků není třeba a nařízením či povolením obnovy se na tomto právním stavu nic nezměnilo.“.

Z právě uvedeného vyplývá obecné pravidlo, že nařízení (povolení) obnovy správního řízení má ze zákona odkladný účinek, pokud příslušné rozhodnutí dříve nebylo vykonáno (§ 100 odst. 6 správního řádu při současném vnímání vykonatelnosti v širším slova smyslu). Rozšířeným senátem uvedený výčet příkladů správních rozhodnutí, kdy k odkladnému účinku dochází, a příkladů výjimek, kdy je odkladný účinek správního rozhodnutí naopak pojmově vyloučen, však není vyčerpávající. Nejvyšší správní soud dovodil, že cílem rozšířeného senátu při vymezení těchto kategorií bylo připustit soudní přezkum takových rozhodnutí o obnově řízení, u nichž již samotná skutečnost nařízení či povolení obnovy řízení zamezí oprávněné osobě ve výkonu určitého hmotného práva nebo jí stanoví novou hmotně právní povinnost. Krajský soud dospěl k závěru, že rozšířeným senátem vymezená kategorie tzv. opravňujících rozhodnutí dopadá i na věc vedenou pod sp. zn. 30 A 114/2015.

Součástí správního spisu jsou totiž rozhodnutí krajského pozemkového úřadu ze dne 30. 3. 2015, čj. SPU 143892/2015/129/Lou; ze dne 3. 4. 2015, čj. SPU 172463/2015/129/Lou; ze dne 3. 4. 2015, čj. SPU 171839/2015/129/Lou; a ze dne 3. 4. 2015, čj. SPU 173332/2015/129/Lou, kterými byla, na základě obnovy řízení nařízené prvoinstančními rozhodnutími I, II, III a IV, vydána předběžná opatření ve smyslu § 61 správního řádu (dále též jen „*rozhodnutí o předběžném opatření*“). Rozhodnutími o předběžném opatření byl žalobce omezen ve výkonu vlastnického práva k nemovitostem vymezeným v rozhodnutích o vlastnictví (viz níže) tak, že mu bylo uloženo, aby se zdržel jakéhokoli právního jednání, v jehož důsledku by pozbyl nebo omezil vlastnické právo ke specifikovaným nemovitostem. Odvolání proti rozhodnutím o předběžném opatření byla zamítnuta.

Jistě, žalovaný má pravdu v tom, že k omezení žalobcova vlastnického práva došlo na základě jiných rozhodnutí, než jsou rozhodnutí prvoinstanční a napadená. Ovšem rozhodnutí o předběžném opatření (omezující žalobce ve výkonu vlastnického práva) jsou obsahově závislá právě na rozhodnutích o nařízení obnovy. Příčinná souvislost mezi těmito rozhodnutími je zřejmá a nelze tedy bez dalšího uzavřít, že pouze proto, že rozhodnutí o nařízení obnovy není oním posledním článkem řetězce rozhodnutí, na základě kterých byl žalobce ve výkonu práv omezen, nezasahuje nařízení obnovy do jeho práv a povinností. Řečeno jednoduše, nebylo-li by rozhodnutí o nařízení obnovy, nebylo by rozhodnutí o předběžném opatření. Nelze tak souhlasit s názorem, že žalobcovo právní postavení zůstalo i po pravomocném nařízení obnovy řízení nezměněno.

Krajský soud proto dospěl k závěru, že v projednávané věci bylo v přímé souvislosti s nařízením obnovy řízení zasaženo do již nabytých žalobcových vlastnických práv, a proto se jedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., která nejsou vyloučena ze soudního přezkoumání.

Soud se v další fázi zaměřil na důvodnost vlastních žalobních námitek shodných ve všech žalobách.

Prvoinstanční správní orgán obnovil řízení v předmětných věcech postupem podle § 100 odst. 3 správního řádu. Podle tohoto ustanovení platí, že *ve tříleté lhůtě od právní moci rozhodnutí může o obnově řízení z moci úřední rozhodnout též správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni, jestliže je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 1 a jestliže je na novém řízení veřejný zájem; do konce uvedené lhůty musí být rozhodnutí o obnově řízení vydáno.*

Podle § 100 odst. 1 správního řádu se řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím *ve věci na žádost účastníka obnoví, jestliže*

- *vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými [§ 100 odst. 1 písm. a)], nebo*
- *bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno [§ 100 odst. 1 písm. b)],*

a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.

Krajský pozemkový úřad odůvodnil postup podle výše zmíněných ustanovení správního řádu na str. 2 a 3 prvoinstančních rozhodnutí, kde mj. konstatoval: *„Na základě informací uvedených ve sdělovacích prostředcích (např. Novinky.cz, 30.7.2014) a poskytnutých správnímu orgánu Útvarem odhalování korupce a finanční kriminality v souvislosti s trestním stíháním osob, které se podílely na vydání Rozhodnutí Magistrátu, kterým bylo zachováno československé státní občanství J.C., si pozemkový úřad opatřil další doklady týkající se občanství J.C. a jejího manžela E.C-*

Jedná se především o Usnesení Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování č.j. OKFK-625-89/TC-2013-252001 ze dne 30.6.2014, Rozhodnutí Obvodního úřadu Městské části Praha zn.: 4225/98 ze dne 10.9.1998, kterým nebylo vyhověno žádosti o vydání osvědčení o státním občanství České republiky pí. J.C., stanovisko Ministerstva vnitra ke státnímu občanství J.C. č.j.: VS/2-51/5403/94 ze dne 17.8.1998, podnět Obvodního úřadu Městské části Praha 1 ze dne 23.2.1999 k přezkoumání shora uvedeného Rozhodnutí Magistrátu, kterým bylo zachováno československé státní občanství J.C. a v neposlední řadě rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j.: 3 As 8/2006 - 136 ze dne 25.4.2007, kterým byla zamítnuta kasační stížnost ve věci občanství E.C.

Z Rozhodnutí Magistrátu vyplývá, že J.C. podala žádost o vrácení československého státního občanství podle §§ 3 a 4 ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. dne 9.2.1946 jako manželka československého státního občana. Z nově získaných listin však vyplývá, že manžel J.C., E.C. v době podání žádosti československým státním občanem nebyl. Magistrát hlavního města Prahy v Rozhodnutí Magistrátu tuto okolnost opomenul zhodnotit.

Posouzení nových důkazů a skutečností může mít přitom v otázce zachování československého státního občanství J.C. zásadní význam a může způsobit i nesprávnost Rozhodnutí Magistrátu, tj. v Rozhodnutí Magistrátu vysloveného závěru o tom, že J.C. roz. S. byla v době své smrti státní občankou Československé republiky. Následkem toho, by nemohla být J.C. označena za oprávněnou osobu ve smyslu § 2 odst. 1) zákona č. 243/1992 Sb. a tou by poté nebyl ani žadatel R.C. ve smyslu § 2 odst. 3) zákona č. 243/1992 Sb. S ohledem na výše uvedené skutečnosti je tak zpochybněna celá restituce majetku (jeho vydání i náhrady plynoucí z vydaných či nevydaných nemovitostí)

Skutečnosti uvedené v Usnesení Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování pod č.j.: OKFK-625-89/TČ-2013-252001 ze dne 30.6.2014, Rozhodnutí Obvodního úřadu Městské části Praha pod zn.: 4225/98 ze dne 10.9.1998, stanovisku Ministerstva vnitra pod č.j.: VS/2-51/5403/94 ze dne 17.8.1998, podnětu Obvodního úřadu Městské části Praha 1 ze dne 23.2.1999 a rozsudku Nejvyššího správního soudu pod č.j.: 3 As 8/2006-136 ze dne 25.4.2007 jsou novými skutečnostmi, které nebyly správnímu orgánu v době vydání původního rozhodnutí známy. Ve smyslu ust. § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu jsou zákonným důvodem pro obnovu řízení. Jedná se o dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení, ale nebyly k dispozici a nemohly tak být v původním řízení uplatněny anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými. Nové skutečnosti mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.“

Žalovaný však tyto závěry významně korigoval, když na str. 2 napadených rozhodnutí uvedl: „Odvolateli je třeba přisvědčit, že **většina skutečností uváděných v prvoinstančním rozhodnutí jako důvody pro obnovu řízení sama o sobě neobstojí** [zvýraznění provedl krajský soud]. Nelze předjímat rozhodnutí soudu ohledně toho, zda vydáním výše citovaného rozhodnutí se obviněné bývalé pracovnice MHMP (...) dopustily trestného činu. Zpráva ze sdělovacích prostředků (Novinky.cz) pak také nemůže být důvodem pro obnovu řízení.“ V další části odůvodnění napadených rozhodnutí (str. 2 a 3) pak žalovaný pokračoval: „V době vydání prvoinstančního rozhodnutí však bezpochyby tzv. novem byla existence usnesení Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Policie ČR č.j. OFK-625-89/TČ-2013-252001 ze dne 30. 6. 2014, kterým bylo sděleno obvinění PhDr. I.O. Novou skutečností tak, jak předpokládá ust. § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, pak není vlastní usnesení, ale skutečnost, že s největší pravděpodobností byl v době mezi 8. 10. 1998 a 6. 1. 1999 spáchán trestný čin maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti dle ust. § 159 zák. č. 140/1961 Sb., trestní zákon v tehdy platném znění.“

Ve výrokové části předmětného rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy je doslova uvedeno, že „paní J.C. rozená S. nar. (...) v P., okres P. byla v době své smrti státní občankou Československé republiky.“ Na tomto místě je třeba konstatovat, že v době smrti J.C. ... nemohla v žádném případě být J.C. státní občankou Československé republiky, neboť stát s tímto názvem v té době neexistoval. Název státu zněl v souladu s tehdejší Ústavou ČSSR (...) Československá socialistická republika. Tento název byl účinný od 11. 7. 1960 do 28. 3. 1990. Zda se jedná o právní akt nezákonný nebo nicotný, nepřísluší odvolacímu správnímu tomto řízení hodnotit. Nicméně je zřejmé, že výroková část výše citovaného rozhodnutí je věcně nesprávná. Na tomto místě je třeba ještě připomenout, že v uvedeném rozhodnutí není uvedeno, kdy J.C. zemřela.

Prvoinstanční orgán v odůvodnění správně konstatuje, že „jiným, než oprávněným osobám majetek vrátit nelze.“ Proto lze i přisvědčit názoru, že jsou splněny všechny podmínky pro obnovu řízení ve smyslu ustanovení § 100 odst. 3 správního řádu. Je bezpochyby ve veřejném zájmu, aby se náprava majetkových křivd týkala jen osob výslovně uvedených v zákoně. Tato skutečnost u J.C. prokázána nebyla. Výše uvedené a citované rozhodnutí MHMP je vnitřně nekonzistentní, tvrzení ve výrokové části je bezpochyby nesprávné nebo přinejmenším neúplné a při podrobném zkoumání odůvodnění je patrné, že orgán, který rozhodnutí vydal, vůbec nezkoumal, kdy J. C. zemřela. To ostatně konstatoval i policejní orgán ve výše uvedeném usnesení o zahájení trestního stíhání PhDr. I.O.

Důkazy, resp. nové skutečnosti, je třeba hodnotit tak, že i když nelze předjímat rozhodnutí soudu ve věci případné trestné činnosti dvou bývalých pracovníků MHMP, byla již podána (...)

obžaloba, kterou bude projednávat Obvodní soud pro Prahu 1. To je nepochybně nová skutečnost.“

Soud proto obrátil pozornost na důvody, které, po provedené korekci, považoval za důvody obnovy řízení žalovaný. S jím prezentovanými závěry se však soud neztotožnil.

Předně, podání obžaloby, kterou „*bude projednávat Obvodní soud pro Prahu 1*“, není novou skutečností ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Soud znovu připomíná znění tohoto ustanovení, které bylo v souzené věci aplikováno ve spojení s § 100 odst. 3 správního řádu: „*Řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci na žádost účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo **dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení** a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými.*“ Oním původním řízením, o němž hovoří § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, však nejsou řízení o obnově (v nichž byla vydána prvoinstanční a napadená rozhodnutí), ale řízení obnovovaná, která byla v souzené věci završena vydáním rozhodnutí v roce 2012 (= rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj, ze dne 16. 4. 2012, čj. 68571/2012-MZE-130724; ze dne 24. 4. 2012, čj. 76785/2012-MZE-130724; ze dne 7. 5. 2012, čj. 82145/2012-MZE-130724, a ze dne 21. 5. 2012, čj. 84582/2012-MZE-130724; souhrnně též jen „*rozhodnutí o vlastnictví*“). PhDr. I.O. však bylo teprve dne 30. 6. 2014 sděleno obvinění, a k podání obžaloby tak došlo nepochybně až po tomto datu. Je tak zřejmé, že z hlediska časosledného nebylo podání obžaloby „*dříve neznámou skutečností*“, která existovala v době původního, tedy obnovovaného řízení.

Dále, žalovaný považuje za novou skutečnost ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu též to, že „*s největší pravděpodobností byl v době mezi 8. 10. 1998 a 6. 1. 1999 spáchán trestný čin maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti dle ust. § 159 zák. č. 140/1961 Sb., trestní zákon v tehdy platném znění.*“ Ani tomuto názoru nebylo možné přitakat.

Jak je uvedeno výše, aby mohlo dojít k aplikaci § 100 odst. 3 ve spojení s § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, musely by skutečnosti či důkazy odůvodňující obnovu řízení **existovat** v době původního řízení. Vztaheno na nyní souzenou věc a použitou argumentaci správního orgánu, v době původního řízení by tak bez jakýchkoliv pochybností musela „*existovat tvrzená trestná činnost*“. To by však bylo možné říci pouze tehdy, kdyby byl k dispozici pravomocný odsuzující rozsudek soudu konstatující, že v onom časovém úseku došlo k protiprávnímu jednání. Sám žalovaný správní orgán ale existenci popsané trestné činnosti zpochybnil, když uvedl, že k ní ve stanoveném období došlo „*s největší pravděpodobností*“. Pravděpodobnost však není jistota, kterou ovšem § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu předpokládá.

Akceptovatelným nebyl ani poslední z argumentů vyjevený žalovaným, totiž zpochybnění rozhodnutí Magistrátu Hlavního města Prahy ze dne 6. 1. 1999, čj. OVS 2331/98/Se (dále též jen „*Rozhodnutí MHMP*“). Žalovaný konkrétně vyslovil pochybnosti o jeho výrokové části (uvedení neexistujícího státu Československá republika) a dále namítal, že ono rozhodnutí neobsahuje datum úmrtí J.C. Rozhodnutí MHMP je dle žalovaného „*vnitřně nekonzistentní, tvrzení ve výrokové části je bezpochyby nesprávné nebo přinejmenším neúplné*“.

Soud stran toho předně zdůrazňuje, že k postupu podle § 100 odst. 3 správního řádu nepostačí pouze to, že je na novém řízení veřejný zájem. Nezbytné je, aby byl současně dán některý z důvodů uvedených v odstavci prvním. A k tomu v souzené věci nedošlo. Nemůže být totiž pochyb o tom, že nebyla naplněna ta podmínka § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, podle které se musí jednat o *dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení*.

Prvoinstanční správní orgán na str. 2 rozhodnutí o obnově výslovně uvedl, že v původním (obnovovaném) řízení „*shledal na základě předložených dokladů restituční nárok oprávněným a o vlastnictví nemovitostí proto rozhodl ve prospěch právního nástupce žadatele (= žalobce; pozn. krajského soudu)*“. Jedním ze zmíněných „*předložených dokladů*“ však bylo i Rozhodnutí MHMP. Prvoinstanční správní orgán tak v době vydání rozhodnutí o vlastnictví znal obsah Rozhodnutí MHMP, včetně toho, že v jeho výrokové části byla uvedena Československá republika a že ono rozhodnutí neobsahuje datum úmrtí J.C. Pak se ale nemůže jednat o dříve neznámé skutečnosti. Naopak, správní orgán o nich věděl a pranic mu to nebránilo v tom, aby v původním řízení „*shledal restituční nárok oprávněným a o vlastnictví nemovitostí rozhodl ve prospěch právního nástupce žadatele*“.

Dále, znění § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu připouští obnovu řízení také v případě, kdy se provedené důkazy ukázaly nepravdivými. Soud dospěl k závěru, že ani tento předpoklad nebyl v jím souzené věci naplněn. Tento závěr přímo souvisí se současným nenaplněním podmínky předvídané v § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu, neboť z obsahu odůvodnění nevyplývá, že by došlo ke zrušení či změně Rozhodnutí MHMP jakožto jednoho z podkladových rozhodnutí v původním řízení.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 As 79/2008-128 (č. 1815/2009 Sb. NSS), dospěl mj. k těmto závěrům: „*Právní řád je založen na zásadě presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy, dle níž se má za to, že správní akt je zákonný a správný, a to až do okamžiku, kdy příslušný orgán zákonem předvídanou formou prohlásí správní akt za nezákonný a zruší jej (srov. k tomu Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 7. vydání, Praha, C. H. Beck 2009, s. 225, resp. v judikatuře NSS např. rozsudek ze dne 22. 5. 2008, č. j. 6 As 45/2005 - 188). Po celou dobu své existence až do svého eventuálního zrušení vyvolává správní akt právní následky, zakládá práva a povinnosti. Zrušení správního aktu má účinky toliko ex nunc, které působí výlučně do budoucna, akt již tedy nemůže v budoucnu založit další práva a povinnosti. Odrázem této zásady z pohledu vztahu jedinec - správní orgán je zásada ochrany dobré víry a ochrany nabytých práv (viz např. nálezy ÚS ze dne 9. 10. 2003, sp. zn. IV. ÚS 150/01, Sb. n. a u., sv. 31, č. 117, s. 69). Jedinou výjimku představuje skupina nicotných aktů, u nichž se má za to, že nebyly nikdy vydány, a tudíž nemohly působit právní následky ani v minulosti. Prohlášení nicotnosti, které jen formálně odstraňuje neexistující akt, proto působí ex tunc (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 - 96, část V., též pod č. 793/2006 Sb. NSS). Rozhodnutí správních orgánů jsou přezkoumávána správními soudy dle skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu, v tomto případě stěžovatele (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).“*

Ve věci souzené Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 30 A 114/2015 nedošlo ke dni rozhodnutí prvoinstančního, resp. žalovaného správního orgánu ke zrušení či změně

Rozhodnutí MHMP, ani k prohlášení jeho nicotnosti. Ve světle závěrů vyjelených v rozsudku kasačního soudu ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 As 79/2008-128, tak toto rozhodnutí bylo a je zákonné a správné, a z podstaty věci se tak nemůže jednat o nepravdivý důkaz.

Stran žalobní námitky uplatněné pouze v žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356608/2015, a týkající se vadného výroku tohoto rozhodnutí, soud konstatuje, že i tento nedostatek by sám o sobě postačoval ke zrušení tohoto napadeného rozhodnutí. Jak známo, výrok rozhodnutí je jeho zcela zásadní částí. V daném případě žalovaný správní orgán zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí, proti němuž ovšem odvolání vůbec nesměřovalo. Zatímco odvolání směřovalo proti rozhodnutí, kterým bylo z moci úřední obnoveno řízení, tedy proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu-Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 27. 3. 2015, čj. SPU 140607/2015/129/Lou (k tomu viz žalobcovo odvolání datované dne 3. 4. 2015), žalovaný správní orgán v uvozující části napadeného rozhodnutí i v jeho výroku konstatuje, že je rozhodováno o odvolání proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj, ze dne 16. 4. 2012, čj. 68571/2015/129/Lou. Takové rozhodnutí však skutečně nebylo v žalobcově věci vydáno, z data a prvního pětičísli je zjevná záměna s jedním z rozhodnutí o vlastnictví (viz výše). Byť je z dalšího textu odůvodnění napadeného rozhodnutí patrné, že se týká prvoinstančního rozhodnutí o obnově, nelze takový fatální nedostatek výroku překlenout výkladem či chybou v psaní. Zatímco v případě výše uvedených pochybení správních orgánů se tak jednalo o nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů, v případě chybného výroku soud shledal nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nesrozumitelnost.

[VII] Celkový závěr a náklady řízení

Krajský soud v Plzni na základě výše uvedeného zrušil **napadená rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) pro vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů (a v případě rozhodnutí ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356608/2015, též pro nesrozumitelnost) a současně vyslovil, že věci se vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.)**. Vzhledem k tomu, že vytýkanými nedostatky byla zatížena i prvoinstanční rozhodnutí, soud zrušil i rozhodnutí krajského pozemkového úřadu (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení (a to jak před krajským soudem, tak před Nejvyšším správním soudem, neboť pro určení výše náhrady nákladů řízení je rozhodující finální stav, tedy úspěch žalobce). Žalobci by tak bylo možné přiznat náhradu nákladů soudního řízení správního ve výši 55 236 Kč, skládající se ze zaplacených soudních poplatků za žaloby ve výši 12 000 Kč (4 x 3 000 Kč), soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč a dále z odměny advokáta za tři úkony právní služby ve výši 9 100 Kč/úkon, za jeden úkon právní služby ve výši 3 100 Kč/úkon a z náhrady hotových výdajů za čtyři úkony právní služby po 300 Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „advokátní tarif“). Za úkony

právní služby oceněné částkou 9 100 Kč/úkon se považují převzetí a příprava zastoupení, podání žalob a podání repliky ze dne 7. 2. 2018. Zde soud aplikoval postup podle § 12 odst. 3 advokátního tarifu, podle kterého při spojení dvou a více věcí, pro něž spojení ke společnému projednání není stanoveno jiným právním předpisem, se za tarifní hodnotu považuje součet tarifních hodnot spojených věcí. Za úkon právní služby oceněný částkou 3 100 Kč považuje soud podání kasační stížnosti. Odměna advokáta a náhrada advokáta by byly navýšeny o částku 6 636 Kč odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).

Žalobce však v podání ze dne 31. 5. 2018 specifikoval náhradu nákladů řízení ve správním soudnictví ve výši 45 314 Kč (včetně DPH), a proto mu ji soud v této výši také přiznal.

Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

Soud k žalobcem specifikované výši náhrady nákladů řízení uvádí, že nebylo možné vyhovět návrhu týkajícího se nákladů řízení před správním orgánem a před Okresním soudem v Karlových Varech, neboť rozhodovat o těchto nákladech správnímu soudu nepřísluší.

V souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. soud nepřiznal osobám na řízení zúčastněným právo na náhradu nákladů řízení, neboť soud těmto osobám neukládal splnit žádnou povinnost, v jejíž souvislosti by takové náklady vznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 27. dubna 2018

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
L. K.